

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 29.4.2026
Sayı : 1869

10/4140

28.04.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Zonguldak'ta 14 yaşındaki Çağla Savaş'ın menenjit nedeniyle hayatını kaybetmesi, Türkiye'deki Ulusal Aşı Takvimi'nde yer alan kritik eksiklikleri yeniden gündeme getirmiştir. Mevcut takvimde bulunan Hib ve Pnömonokok aşuları, özellikle küçük çocuklarda bakteriyel menenjitin bazı türlerine karşı koruma sağlarken; meningokok kaynaklı menenjit için geliştirilen ACWY ve B tipi aşular ulusal programda yer almamakta, yalnızca yüksek maliyetlerle özel olarak uygulanabilmektedir. Oysa bu aşular, meningokok hastalıklarına karşı %95-100 oranında koruyuculuk sunmaktadır.

Meningokok menenjit; hızla ilerleyen, ölüm oranı yüksek ve hayatta kalanlarda kalıcı hasarlar bırakabilen bir hastalıktır. Türkiye'de görülme sıklığı dünya ortalamasının üzerinde seyretmekte; her yıl yaklaşık 1.500 vaka bildirilmekte ve bu vakaların önemli bir kısmı ölümlerle sonuçlanmaktadır. Hastalık yalnızca çocukları değil; ergenleri, genç yetişkinleri ve yurt, okul gibi kalabalık ortamlarda yaşayan bireyleri de doğrudan tehdit etmektedir. Özellikle son yıllarda serogrup B kaynaklı vakalarda ciddi bir artış gözlenmektedir.

Hac ve umre gibi kitlesel hareketlilikler ile askerlik, yurt ve okul yaşamı gibi sosyal ortamlar hastalığın yayılımını artırmaktadır. Buna rağmen meningokok aşularının yüksek maliyeti (güncel rakamlarla 10.000 TL'yi aşabilmesi), dar gelirli ailelerin bu hayati koruyucu hizmete erişimini sınırlamakta ve sağlıkta eşitsizliği derinleştirmektedir.

Birçok ülkede ücretsiz sunulan bu aşuların, Türkiye'de de ulusal program kapsamına alınması; toplu alım politikalarıyla maliyetlerin düşürülmesi ve kamu sağlığının korunması açısından bir zorunluluktur. Sosyal devlet ilkesi ve Anayasa'nın 56. maddesi gereği, devletin halk sağlığını koruma ve sağlık hizmetlerine eşit erişimi sağlama yükümlülüğü bulunmaktadır.

Tüm bu nedenlerle; meningokok aşularının ulusal aşı takvimine eklenmesi konusunun tüm boyutlarıyla değerlendirilmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

[Handwritten signatures and stamps]

Deniz YAVUZYILMAZ
Zonguldak Milletvekili

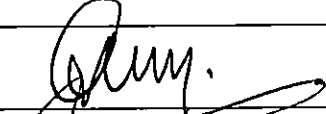

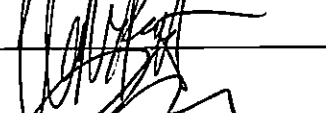
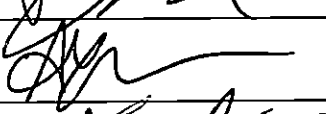
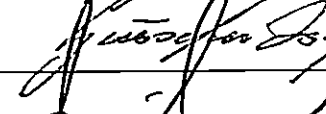
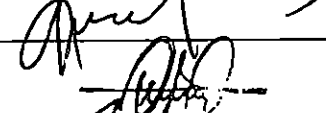
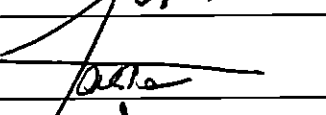
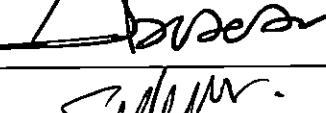
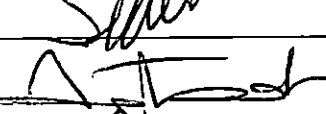
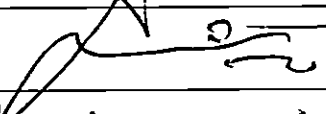

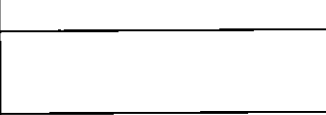
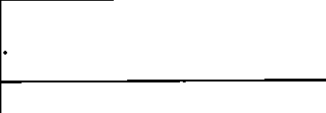

Ömer Fethi Göner
Aydın Döküç
Adona

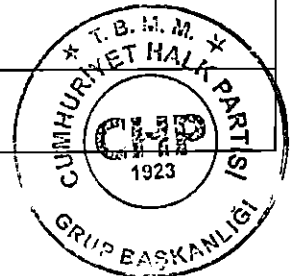
Rifat T. Nalbantoğlu
Mehmet Doruk

Twelve ARES
BOW MV
Aytem Yavaş
Aydın Döküç

[Circular stamp: CUMHURİYET HALK PARTİSİ, 1923]

1869. Sayılı Meclis Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

	Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1	Tahsin Ocaklı	Rize	
2	Uğur Kızılhan	Diyarbakır	
3	Mahir POYAT	İzmir	
4	Seyit Torun	ORDU	
5	Ahmet Bora YAZGAN	Edirne	
6	GÜRSEL EROL	Elazığ Mu.	
7	TALAT DİNGİÇ	Mersin Mu.	
8	Ali ÖZTUNÇ	Kahramanmaraş	
9	Gonze Taşer	Antalya	
10	Yüksel Mansur Kılıç	İstanbul	
11	Servet Mullaoglu	Hatay M.V.	
12	Veli Ağababa	Malatya M.V.	
13	Melvin PEKCAN	Kocaeli Mu.	
14	Tahsin Beşer	Kelonya	
15			
16			
17			
18			
19			
20			

GEREKÇE

Zonguldak'ta 14 yaşındaki ilköğretim 8'inci sınıf öğrencisi Çağla Savaş'ın menenjit nedeniyle hayatını kaybetmesi, ülkemizde uygulanan ulusal aşı takvimindeki eksiklikleri bir kez daha gözler önüne sermiştir.

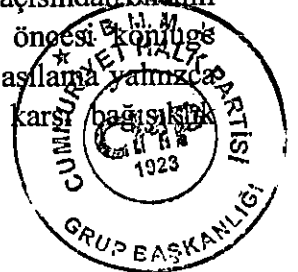
Türkiye'de güncel Ulusal Aşı Takvimi'nde yer alan Hib (Haemophilus influenzae tip b) ve Pnömonokok (Konjuge Pnömonokok Aşısı - KPA) aşıları, özellikle 5 yaş altı çocuklarda bakteriyel menenjit ve sepsis gibi hastalıkların en sık görülen nedenlerine karşı koruma sağlayan, ücretsiz ve rutin aşılardır. Ancak menenjitin bir diğer nedeni olan ve daha ağır seyreden Meningokok (ACWY ve B tipi) aşıları, ulusal takvimde yer almamakta, yalnızca "özel aşı" statüsünde ve hekim önerisiyle uygulanmaktadır.

Meningokok B ve ACWY aşıları, meningokok kaynaklı invazif hastalıkları (menenjit ve sepsis) önlemede %95-100 oranında yüksek koruyuculuk sağlar. Ancak maliyetlerinin yüksek olması ve devlet tarafından ücretsiz sunulmaması, sosyoekonomik düzeyi düşük aileler için erişimi güçleştirmektedir.

Meningokok menenjiti, çok hızlı ilerleyen, tedaviye rağmen %10-20 oranında ölümcül olabilen ve hayatta kalanlarda işitme kaybı, uzuv kaybı veya nörolojik hasar gibi ciddi sekeller bırakabilen bir hastalıktır. Sıklıkla çocuk hastalığı olarak algılsa da gerçekte tüm yaş gruplarını etkileyebilir. Özellikle ergen ve erişkin bireylerde tanının göz ardı edilmesi, tanısız gecikmelere ve hatta ölüme yol açabilmektedir. Çeşitli ülkelerde yapılan epidemiyolojik incelemeler, genç erişkinler ve yaşlılarda invazif meningokok hastalığının ciddi bir halk sağlığı sorunu olduğunu ortaya koymuştur.

Türkiye'de yapılan araştırmalara göre, meningokok enfeksiyonunun görülme sıklığı 100.000'de 4-6 arasında olup, bu oran Dünya Sağlık Örgütü'nün öngördüğü seviyelerin 2-3 katıdır. Toplumda her 10 kişiden birinin bakteriyi taşıdığı tahmin edilmektedir. Ülkemizde her yıl yaklaşık 1.500 menenjit vakası görülmekte ve bunların yaklaşık %20-25'i ölümle sonuçlanmaktadır. Hastalık, özellikle 6 ay-1 yaş arası bebeklerde ve 5 yaş altı çocuklarda sık görülürken, 16-25 yaş arası gençler ve kalabalık ortamlarda yaşayanlar da yüksek risk altındadır. Son yıllarda özellikle serogrup B kaynaklı invazif meningokok hastalıkları ön plana çıkmıştır ve Türkiye dahil birçok bölgede serogrup B kaynaklı hastalıklarda artış gözlenmiştir.

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi'nin bu yöndeki araştırmaları dikkat çekicidir. Konseye göre, Hac ve umre gibi kitlesel ziyaretler, meningokok hastalığının yayılması açısından önemli risk oluşturur. DSÖ ve Suudi Arabistan Sağlık Bakanlığı, hac ve umre öncesi konjuge meningokok aşısı (MenACWY) uygulanmasını zorunlu kılmıştır. Ancak bu aşılama yalnızca serogrup A, C, W ve Y serogruplarına karşı koruma sağlamakta, serogrup B'ye karşı

sağlamamaktadır. Benzer şekilde Meningokok bakterileri özellikle askerlik hizmeti, yurtlar ve okullar gibi kalabalık ortamlarda hızlı yayılabilmektedir. Yapılan araştırmalarda askere yeni katılan personel arasında meningokok taşıyıcılık oranı %4,2 gibi ciddi düzeylerde tespit edilmiştir.

Ülkemizde meningokok aşuları ne yazık ki sadece ücretli olarak temin edilebilmektedir. Aşı şemasının güncel maliyeti 10.000 TL'yi aşabilmekte ve yalnızca ekonomik gücü yüksek aileler çocuklarını koruyabilmektedir. Oysa sağlık otoriteleri, özellikle 5 yaş altı çocuklarda ve ergenlik çağında menenjit vakalarının artması nedeniyle, meningokok aşularının (ACWY ve B) "isteğe bağlı" değil, "yapılması gereken" aşular olarak değerlendirilmesini önermektedir.

Dünyada ve pek çok ülkede, bu aşular ulusal bağışıklama programları çerçevesinde ücretsiz uygulanmaktadır. Türkiye'de de benzer şekilde ulusal aşı programına dâhil edilmesi durumunda, toplu alımlar ve anlaşmalarla maliyetler düşürülebilir. Aynı şekilde, Meningokok aşularının yüksek ilk alım maliyeti, sağlık otoriteleri tarafından aşı takvimine eklenmesinin önündeki ana engel olarak görünse de, bilimsel veriler aşının uzun vadede hem bireysel sağlık hem de kamu bütçesi açısından koruyucu ve ekonomik olduğunu göstermektedir.

Sosyal devlet ilkesi gereği, bireylerin yaşam hakkını korumak ve sağlık hizmetlerine eşit erişimi sağlamak devletin temel sorumluluklarından biridir. Meningokok menenjit gibi hızlı ilerleyen ve ağır sonuçları olabilen hastalıklara karşı geliştirilen aşuların, maliyet gözetilmeksizin ulusal aşı takvimine ücretsiz eklenmesi zorunludur. Dar gelirli ailelerin de çocuklarını koruyabilmesi, halk sağlığının korunması ve sağlıkta adaletin tesisi açısından ertelenemez bir sosyal devlet sorumluluğudur. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 56. maddesi, devletin herkesin yaşamını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak amacıyla sağlık hizmetlerini planlamasını ve sunmasını düzenlemektedir.

Tüm bu nedenlerle, Meningokok aşularının ulusal aşı takvimine eklenmesi konusunun değerlendirilmesi için Anayasa'nın 98'inci, TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

